

**Abonamentul:**

Pentru monarhie:  
Pe an 12 cor., 1/4 an  
6 cor., 1/4 an 3 cor.

Pentru străinătate:  
Pe 1 an 18 fr., 1/4 an  
9 fr., 1/4 an  
4 fr. 50 cm.

Focea apare in fiecare  
Sâmbătă.

# Unirea

Focea bisericescă-politică.

Anul XIV.

Blaș 19 Martie 1904.

Numărul 12.

## Socialismul în Bihor.

(=) Dacă am sta să ţinem o revistă despre modul, cum în presa maghiară publicul unguresc este într-o naționalitate alimentat cu fel de fel de minuni la adresa Românilor, abia am mai avea ce scrie în colonele „Unirii“ de cât minunătenii de acestea. Avem însă alte lucruri de crestăt la răvaș, lucruri care aparțin vieții noastre bisericesc-naționale, de aceea înregistrări din presa maghiară facem numai când acelea sunt prea de tot încoronate, sau când ele ating interesul mai înalte ale noastre, sau personale, a căror importanță se extinde asupra întregului popor credincios.

Cetiam adecația zilele trecute în foile de un cruce, și chiar și în celea mai mare, cu caracter pronunțat — explicit sau implicit — jidovesc, că în Bihor sunt mari turburări socialiste și tărani merg grupuri la Il. Sa Episcopul Radu pentru a cere o îmbunătățire a sortii, în ce privesc pământurile și păsunatele Episcopiei date în arindă, și că, în aceeași vreme Episcopul Radu, i-ar fi primit cu vorbe frumos, fără a le micșora însă cât de puțin starea materială, greutățile, care i-a adus la sapă de lemn.

Libertatea de presă atât de liberală, când e vorba de chestiuni sociale, sau de ponegrirea unui prelat român, și atât de severă, când vorba e de chestiuni politice, credem, că numai bine nu face prin același binelui de obște. O spunem același nu pentru că ne-ar dura atitudinea presei maghiare, cu care suntem deja prea obișnuiți, ci pentru că guvernul nu vrea să înțeleagă o dată, că agitările aceste sociale ar trebui să intre mai scurt de friu și că sunt prea miopi politicianii aceia, care cred, că lătirea socialismului

între naționalități însenmă mai târziu ori mai curând incetarea agitarilor pe tema națională. Suntem și noi prea bine, că propagarea ideilor sociale numai principiosă nu poate fi solidaritatea naționale, dar tot atât de bine stim, că turburați odată omenii pe tema aceasta, dacă său lăpădat de sentimentele naționale și de cele religioase — care erau celea mai inerente fizicii lui — mult mai ușor se vor lăpăda de cele cetățenești, când nu va mai avea convingere religioasă, și când nu va mai avea motiv de a vedea alt ceva în autoritățile civile, de când dujuanii. De o dată cu temelia convingerii naționale se surpă eo ipso și orice alipire și dragoste pentru așezările tările, în dată ce socialismul le nimicesce temeiul comun al acestora: credința.

După informațiile ce am primit, poporul din Bihor este într-adevăr atât de agitatorii socialisti. Terenul de acolo e foarte principios pentru astfel de învățături periculoase, parte pentru că poporul este foarte sărac, parte pentru că se simțesc amăgit în așteptările sale, de când cu ultimele alegeri de deputați. E cunoscut cetitorilor nostri, că de mult a fost însușit poporul de acolo pentru candidații Kossuthisti, care le promiteau cerul și pământul, și, la adecă, nu le dau — nimic. Bietul popor, neavând cine să-l lumineze și să-l ferescă de aceste programe sforătoare, a crezut orbește totul, a votat cu cel ce le promitea mai mult, și la urmă său ales numai cu — promisiunea.

Mai multe deputații de tărani său și prezentat înaintea Ilustratilor Sale, pe când se afla la Beiuș, sumuți de agitatorii socialisti. Ilustritatea Sa i-a primit foarte afabil și le-a zis cam următoarele:

— Nu de mult am depus la pi-

ciorile tronușii Maleștișii Sale, asigurarea, că poporul român e un neam credincios, loial, iubitor de patrie și de Domnitor. Mi-ar părea foarte rău, dacă așa fi silit să-i duc în curând cu totul alte vesti despre voi. Nu ascultați de ce ce vrea să vă strice, cari vă turbură linștea cu vorbe găle, cari vreau să vă abată de la calea adevărului, ca să potă ei sătănișii baniilor noștri adunați cu cruntă sudore....

În afară de aceste măngăitoare evante II. Sa, a dovedit și prin fapte, că portă la inimă bunăstarea poporului, făcându-le însemnate înbunătățiri în ce privesc starea lor materială. Episcopia va da pășune leștin, arindă unui juger cu pășune și pădure este de 25 cruceri pe an, (proprietățile erariului se esărindă, în casul cel mai leștin, cu 3 corone de juger pe an!); singuraticii bogățanii usurari nu vor mai căpăta pămînt în arindă, ci se va da numai comunităților, ca tărani se nu mai potă fi așa ușor exploatați de singuratici.

Poporul este multămă și îndestulit, exprimându-și în grupuri compacte recunoșința față de bunul Arhiepiscop, care născut din popor, scie și înțelege prea bine nevoile și necasurile acestuia.

Cu aceste însă chestiunea nu e sfîrșită.

Preotimea noastră din Bisor are de aci în colo îndoită datorină de a veghează asupra moravurilor poporului, de a se interesa de starea lui materială, pe cum și de societatea cu care vine în contact și de a cărei idei se inficiază. Aceasta cu atât mai virtos, cu cât poporul fiind miser, e prea ușor inclinat a crede promisiunilor șarlatanilor socialisti, și cu cât moravurile poporului de acolo nu s-ar putea numi neesceptabile.

Acei ce său dovedit odată aplicații a urma atâtăilor socialisti, vor fi răpiți

Cetiți!

— BEN HUR —

Cetiți!

— Unul dintre cele mai sensaționale, instructive și moralisatoare romane. —

F. 8°. 1047 pag. costă numai 2 cor. 90 fil.

A apărut în editura „Unirii“.

**Insertiuni:**

Un șir garmond:  
odata 14 fil., a două  
ora 12 fil., a treia  
ora 10 fil.

Tot ce privesc Iōia,  
să se adreseze la: Re-  
dația unea și adminis-  
tratiunea „Unirii“  
Blaș.

cu proxima ocasiune de aceleasi amăgi mult promițătorie în dată ce, păstorii incredințăți cu conducerea lor sufleteșcă vor slăbi din zăcul și abnegațiunea lor pastorală.

Iar cât pentru noi, să nu uităm a trage încă odată concluzia, că nu e bine a ne amăgi cu idea că socialismul nu e accesibil pentru poporul nostru — și să fim mai mult ca ori când cu ochii în patru, punându-ne în cumpănă totă puterea a contrabalansa eventuale invetături false, la a căror răspândire în sinul credincioșilor nostri, ne putem aștepta în ori ce moment.

### Unirea Românilor Macedoneni cu biserica Română.

(Continuare.)

Ajungând la intrarea principală a bisericii, este întâmpinat cu crucea și evangelia de cei doi preoți greci, Papa Ghenachi (o brată și canalie) și Papa Nanu; iar cei lății doi preoți români naționaliști Papa Nicola Levu și Papa Nicola Nanci opriți de Arhierul de a coaduții, stăteau în altar. După obiceiul Episcopului se imbracă cu mantia și își face intrarea în biserică, cântându-i-se axionul de cel doi preoți greci. După binecuvintările făcute în mijlocul bisericii, Arhierul se urcă pe tronul archieresc, tînind în mână sceptrul pastoral!?

Şeful poliției cu geandarmii stă la ușa bisericii, păzind să nu se tulbure liniste.

Acum începe serviciul divin. La strâna drăptă ea cântăreț era un bun român Gh. Ghenci, care fiind înaintat în vîrstă a fost lăsat de români să cânte în grecescă ca mai nante; iar la strâna stângă era cântărețul român Gh. Dimea (un înțocat naționalist) cu două ajutori.

Cântărețul din drăptă începe a cânta în grecescă catavasile, terminând stihul, începe cel din stânga în limba română. — Dascălul grec, Durda, care era alături de Arhierul, îl soptesce S. Sale: *psalți vlahica* (cântă în românesc).

Arhierul tace, se prefacă că n'a audiat; iar publicul își are privirea atenționată spre Arhierul.

Începând alt stih tot în românescă, vedem de odată pe Arhierul, că se scolă furios și se adresază cântărețului nostru, spunându-i în grecescă: *siopa, (tacl)*. — Cântărețul nu se singhisește de loc, își urmărează cântarea.

Indignat peste măsură, chémă imediat pe poliția, și îl poruncesc să lege pe cântărețul din stânga cu cel doi ajutori, fiind turburători în biserică. — Poliția deși turc, dar respectând casa Domnului, nu-i execută ordinul, zicându-i, că nu pot proceda în mod arbitrar, de oare ce văd, că în biserică este o liniste, fie care e la locul său. — Își poate închipui ori cine, la ce grad de surescitare ajunsese călugărul grec, vădându-se în fața lumii refuzat de autoritate; și ne având în către, se dă jos de pe tron și cu capul umilit intră în altar, unde desbracă mantia, poruncesc și celor doi preoți să desbrâca de veșmintele preoțesci și părăsească biserică prin ușa din dos a altarului; iar dascălul grec cu cățiva renegăți îl secundeză până la conacul, unde trăseseră.

În fața acestei atitudini anticanonice, publicul a stat linistit, fără a se provoca vreun murmur, mal ales că poliția și jandarmii turci erau în mijlocul bisericii.

Prin fuga acăsta, protejată în timpul noptii, Arhierul era convins, că autoritatea va proceda să aresteze pe cântăreț; iar publicul va părăsi biserică, suspendându-se serviciul divin și totă răspunderea ar fi căutat asupra cântărețului și unor fruntași ca: Dimu Cușa, Gh. Torbu, Cocu Trăpescu Miti Dimea Cocu Biju, Dimeu Pitca și alții desemnați de Arhierul. — Să înșelat mult călugărul nostru grec.

Români au scint cum să procedeze. — Immediat ce biserică s'a scăpat de acest nelegiuț representant al ei, primarul, împreună cu epitropii bisericii însărcinăzi pe răspunderea lor pe cel doi preoți Levu și Nanci să continue serviciul divin și astfel prin procedarea acestei vrednică de admirat, întregul serviciu divin s'a celebrat numai în limba românească, aducând cu totul laudă lui Dumnezeu, pentru că a scăpat de hidra grecescă.

Zina de 6 August 1890 va rămânea memorabilă în analele luptelor noastre naționale cu falși ortodoxi greci.

De la această dată s'a cimentat în biserică limba națională pentru vecie.

Să ne întorcem acum și să relevăm ce atitudine a luat Episcopul în urma eșecului avut. Pe la orele 3. d. am. părăsesce comuna ca un exilat și se îndrepta spre Bitolia, unde credea, își va răsbumă pe Români. — Sosit la Bitolia, se sfătuiesc cu Mitropolitul local și în urma rezoluțiunile prezintă un referat teribil Ex. Sale Guvernatorul Vilaetului, cerând repararea ofenselor, ce i-a adus de către Români desemnați în referat.

## FEUILLETON.

### CHIRIASII.

Povestire originală a „Unirei.” —

Sint doi. Unul e cu păr bălat și cu ochii albi tri, înalt, mlădios; cel altărt are ochi negri, plini de foc, e mijlociu de statură. Peste fruntea palidă, înaltă, cad răslețe șuvițe de păr negru ca pene de corb. — Cel cu ochii albastri e vecinie senin, vecinic voios, în colțul gurii mică pare ca și când plângă și în remenit un suris. Alergă, muncesce, asudă din zorii zilei până ce să intunecă, și când să intorce iară la casă e totuși mulțumit cu sine și cu tot, și în grabă își căștigă vechila votă bună, și uită tot ce-a suferit o zi. — Vine, nu-i vorbă și el de multe ori supărat a casă, dar se scie în data înbărbătă și tristeță nu-l copleșesc aproape nici odată pe-o vreme mai lungă. Si pornește și dimineața de multe ori nedecis, fară inimă, la munca ce-l așteptă. Dar apoi apoi vădând că n'are ce face, ca asa-i rostul și a lui, să întăresce el însuși, și luptă bărbătesc.

Vacă-l întrebă că de unde potop a concentrat atâta voie bună, atâta îndestulire în mijlocul atâtlor valuri, de multe ori nu-ți răspunde, dar din ochii lui săniiu pare că cetești răsuțnuit: ta el să oglindéză o viață din altă lume. El mai mult trăiesc aicea de cât pe pămînt.

Cel altărt, — cel cu ochii negri — e vecinic noros, intunecat, nemulțamit cu sine și cu alții, de pare că-l tot plouă. Muncește

și acesta din greu; de dimineață până sara să închide în laboratoare intunecose în chilii pline de mașini, de unele, de chipuri, și de aer greu, ce-ți opresce respirația. Cate o jumătate de zi e ocupat cu un experiment, iar cea altătă jumătate o petrece cu capul îngropat în palme, cu cătele răzimate de o masă de stejar. Cate odată pare că-i trece căte o dungă de lumină pe dinaintea ochilor închiși în afara, și deschizi în lăuntru, și atunci treacă. De multe ori îl vine să strige „heureca,” de multe ori să scolă și să plimbă nervos prin chilie, împedecându-se de sărmă, de ciocane, de lădi. Apoi să așează iar pe scaun și iarăși se adâncescă în gânduri. — Când pe o clipă adevărul — pe care atâta l-a căutat — îl apare, — el nu știe de unde, într-o aureolă, într-un cerc de lumină, ca simburele, ca centrul acelui cerc, savantul anuca grăbit pena, și în vre-o căte va dungă negre ce le apasă pe hârtie. Îl prinde și întuiește pe veci.

Apoi pornește după alt adevăr. Devine nervos, nu poate, ori nu-și mai aduce aminte să mâneci, și sara e palid și tacit și rece ca o statie de nopte.

Locuiesc în aceeași chilie cu cel cu ochii albastri și cu părul bălat. Sint bărbăți în putere amindoi și-s străină în oraș, abia de două săptămâni. Sint firile celea mai nepotrivite, și nici ei nu știu să-și deje samă cum de său întâlnit chiar el doi, și cum de său putut înțelege cu privire la plătirea chiliei — că să dețe, unul și că cel altărt, când de atunci nu său mai înțeles nici odată. Unul merge pe un drum, altul pe alt drum, străin celuilă dință. Norocul numai că totă ziua sunt duși de acasă, și numai sara să întâlnesc, ca să se certe apoi,

de celea mai multe ori — năștea întreagă. Si totuși le place la olaltă. Nici unia nu i-a trecut încă prin gând să-și meargă cuartirul, să se despartă de cel altărt.

Si domne ce firi filosofice sint amindoi. Vecinul nu mai pot de răul lor, atâta să ceartă. De multe ori li-să arue mânărcarea la foc — cinză acasă, căci amindorora li antipatie orașul sara, — și el nu-și mai găte disputele.

Cel cu ochii negri șede la masă cu o carte uriașă înainte, cel cu păr bălat stă tolărăt pe divanul din fund, și slobode la nori de fum, dintr-o pipă negră cu ciuntură lungă, vechie de pe care începe a se desprinde căja.

Si zice cel dintâi, după ce-si ridică ochii din bucovină, și îl pironesce în contemplarea cine scie căruil chip depărăt:

— „Nu poate să fie alt cum! Da, da prietene! Tot noi invetăril — trebuie să avem drept. Vă veți pleca și voi înaintea adevărului pur, și vom rîde și avem de voi, după cum răiem acum, vădându-vă tot numai la începutul începăturilor de unde nu vreji să plecați cu nici un chip. Cu noi sint totuști înțeleptii lumii, cu voi e intunericul. Trebuie să învingă lumenă.“

— Vorbești ca de atâtea ori iubite prietene fără de nici un rost. Cine a spus vre-o dată că lumenă nu trebuie să învingă? Dar cel ce așa stat și staț în calea ei, nu se împotrivesc fiind că sint dușmani jurăți a ori căruil adevăr noști și prin urmare a înaintării, nu, iubite prietene. Adeverata cauza e că nu cunosc și nu înțeleg adevărul noști, nu cuprind lumenă și de aceea o tin de intuneric, și să alipesc de ceea ce sciu, fiind că aceea o țin de lumenă de —

Guvernatorul mai creștin ca falșul prelat, nu ţă nici un demers, până ce n'a primit raportul oficial al polițialui, care a raportat purul adevăr de cele întâmpilate.

— Examînând raportul oficial pe de o parte; iar pe de alta interrogând pe primar și consilieri de învinuirile aduse prin referat de către Episcop, constată, că Episcopul cu intențione a căutat să provoce scandal; se adresă primarului în terminii următoare:

duceți-vă în comună liniștiți. Închinăti-vă lui Dumnezeu cum scîti și cum vorbiți prin familiile numai perturbări să nu aibă. — Iți dădă deplină putere ca pe viitor să arestezi pe orice turborător și să mi-l înaintezi legat, spre a aplica pedepsa cuvenită.

Toți Români au strigat: Traiescă M. S. Sultanul, care ne ocrotește limba și biserică, de vrășmașii nostri greci, cari cană să ne desnaționalizeze și mai târziu să ne încorporeze la regatul lor grecesc.

Respingem și vom respinge cu indignare ademenirile prelaților lor; căci noi Români dorim să rămânem supuși lealii M. S. Sultanul.

Iată cum se portă reprezentanții lui Christos, trimiși de ortodoxa Patriarchie din Constantinopol.

Din cele relevante de mine până acum prin articoul de față și precedentele nu cred, că s-ar găsi vre-un Român Macedonean sau din Regatul României să spereze de la Sfânta Patriarchie ortodoxă grecescă ca să ne acorde de bună voie Episcopat românesc; mare greșală se comite, că unii mai speră așa ceva.

Cred, că este de ajuns, legitimată din cele relatate până acum, idea pe care am emis-o în primul meu articol de a ne uni

cu biserica Română, singura, care ne poate acorda autocefalia bisericii noastre naționale; prin urmare cred, că pe cît am putut să documentez, că ideile mele nu sunt greșite și antinaționale de a ne îndrepta pașii spre mama Roma, cum aș procedat și unii din frații nostri din Transilvania acum 200 ani.

În viitoarele mele articole voi continua, că nu este nici legel a ne uni cu Exarchia bulgară, care pentru noi Români este și mai periculosă ca patriarchia grecescă. Pentru susținerea ideilor mele, voi aduce onor, ceteror un document însemnat relativ la pericolul bisericii slave.

### Un Român Macedonean.

(Va urma).

## R E V I S T E.

**Afaceri interne.** Încezând obstrucția, guvernul î-a succes să treacă prin camera deputaților proiectul de recruți pe 1903. Discuția în casa magnaților n'a ținut de cât câteva minute. Astfel asentările se vor și începe încă în luna aceasta. În Maiu cel asență vor fi chieamați la imbinarea statului militar și reserviștilor vor fi eliberați.

A venit acum rindul indemnitații pe a. c. Tisza a cerut să se apröbe circulația estrabudgetară a anului trecut și apoi indemnitatea anului 1904. La desbaterea generală ministrul de finanțe

a adus vorba la solvirea dării restante pe 1903. A promis că va dispune, că toti aceia, care restă cu darea, începând din Maiu 1903, așa că de când tara a intrat în exlex să o potă solvi, cum vor pute și fără de camătă.

**Germania.** Se vedește că împăratul Wilhelm va trimite la Petersburg pe prințul Frideric Leopold, care va duce țarului un autograf. Se crede, că împăratul Germaniei lucra pentru curmarea resboiu lui din extremul orient, dar se pare că fără succes, deoarece Rusia pune totă responsabilitatea în spatele Japonezilor, cari au început lupta.

Împăratul Wilhelm, care face acum o călătorie pe mare din cause sanitare, s'a întâlnit la țermuri Spaniei cu tinerul rege Alfonso.

**Răsboiul Ruso-Japones.** Scirile ce sosesc de pe câmpul de luptă din Asia se desmunt una pre alta.

Vre-o luptă pe mare său pe uscat nu s'a întimplat în timpul mai nou.

Amendouă părțile se pregătesc puternic pentru lupta decisivă ce se va întimpla pe uscat. Concentrarea trupelor ruse decurge încet, cauza comunicăcia cea grea.

Între Japonia și China se vede

bun și frumos. — Dacă voi învețați văță da silință să cunoșteți mai bine pe omeni, să știți nu numai legile fizice ci și celea sufletească, atunci recunoște de bună samă acest adevăr."

— „Iar începi pe corda cea veche. Vecinic acelea și obieciți!"

— „Întocmai ca și tu, iubite prietene! Așa-i că și cunoșințele tale — și prin urmare viața ta se mărginesc la sărme, suruburi, legi, logaritmi, — și... la condamnarea celor ce sta în calea înaintării? Și credi tu că acesta-i viață? Credî că ai înțeles adevăratul rost al vieții?"

— „Cindată întrebare! Dar ce-ți trebuie mai mult de cît ca să te aprofundezi în studiul de ori ce fel al naturii, să vezi cum încră legile eterne, cum ele portă stelele în horă, cum din simbure se înaltează planta, cum săngele circulă, cum să zidesc trupurile și cum să dămăca ca să se zidescă alte compoziții, cum..."

— „Ti-am spus eu că nu sei ce-i viață, și nu l-ai priceput adevăratul ei rost. Cu capul plin de numeri, de legi, de căi croite de teoriile, — dar cu inima gâtă, rece, săracă. Băgătă tu de samă că inima ta e gâtă și rece?"

— „Vorbe bune pentru vre-o scenă de roman, dragă prietene, dar nu pentru discuții serioase. Zău că te fac de răs!"

— „Spune-mi, rogu-te, cine mai dă astăzi ceva pe viață pe care voi o numiști sufletească, întimă? O singură viață superioră celei animalice să recunoște astăzi, și ea să manifestează în ceea ce numim intelectualism. Alte manifestații de viață superioră sunt imposibile, deoarece cum aș fi și fost în stare să le observ în mine, după cum me întrebă,

Inima de care întrebă tu nu există, cel puțin eu n-o știu!"

— „Adeacă n'ai observat tu în tine o altă viață deosebită de ceea ce numesc intelectualism?"

— „Nu."

Cel cu ochi albastri și cu părul bălăzit cu bunătate. Cel altal se adâncă în cartea uriașă de pe masă, încrustat și mai posomorit ca mai înainte. Clipele trec repede una după alta, numărăte de pendulul ceastui vechi, prăvuit. Liniscea în odă crescea, pe când afară luna plină, argintie luneca pe drumuri de veci, scăldând orașul în văpae albă, vre-o căteva raze rătăcîte ajung la ferestă locuinților celor doi prieteni, și mereu cercînd să alunge întunericul din odă.

— „Prietene!“ — zice cel cu părul bălăzit, „tu, zici că nu cunoști viață, căreia îl zicem sufletescă. Ascultă dar am să-ți spun o istorie. — Mai lasă în foc bucătăna aceea, și vin'o să mergem și noi odată sărăia aer curat. Vezi — adeacă tu n'ai timp să vezi — dar eu văd, că eşti de abătut, de palid. Nici mie nu-mi plac străjile scăldate în lumină electrică, de aceea nu crede că în oraș vom merge, ci afară, — știu eu o pădurice de stejară la marginea orașului. Cum e acum luna plină știu că n-o să-ți pară rău."

Acesta să trezi. Câteva raze de lunnă străcurate în chilie, tremură în linii dreppte de pulvere argintii. Savantul trăsări.

— „Ti-e copilarescă cererea prietene! cine să mai viseze la luna? ce om cu mintea întrăgă? Dar totuși să-ți fac și eu odată pe văi! Mergem!"

\* \* \*

Umbrele negre a stejarilor înălță, voinici, cad pe pajistea matărosă, înrouătă de la marginea pădurică. Luna albă își varsă valurile de argint, poleind pădurea și cîmpia adâmrină. Pacea și linistea încremenise în văzduh. Abia din vreme în vreme mal șoptea doar pădurea tainică, în somnul tulburat dulce de visuri de tinereță.

La marginea pădurii, în bătaia lunii cel doi prieteni stațău tolăpiti pe manilelor negre. Cel cu ochi negri privesc dus, — nici el nu știe unde. Simte că sufletul îsă revărsă pare că și umple natura, ori mai bine, el însuși să perde, să topescă în armonia firii. E mișcat, cel cu ochi albastri povestesc...

„Departate, departe de aici, către mlașină este un sat micuț, ca un cib, în fundul unei văi recorăse... Acolo e solele vecinie tineră, și luna e mai albă ca pe airea. Fururi nu bat, pe acoala, viiturile cântă alăturate cu plopii de lângă rîul de cristal, ce-să portă și el într-o undă cantărețe. Acolo e cerni sănin, mai sănin ca albastrul unor doi ochi tineri, și primăvara ciocârlăilor se prăpădesc îndrăgite de farmecul înălțării spre el.

„În sat sunt oameni drepti, sănătoși fetele-să cu trandafiri în obraz, cu ochi de cicore și cu părul bălăzit. Copiii răsturnă casile.“

— „Dar!“ — zice tăind vorba — „mi-se pare că nu mă mai ascultă prietene!“

— „Ba te ascult. Cum ai zis numai că-s fetele?“

— „Cu trandafiri în obraz, cu ochi de cicore și cu părul bălăzit, dar de ce întrebă?“

— „... Cu ochi de cicore, cu părul bălăzit... Am zis și eu așa numai... Ci tu spune mai departe!“

Între Japonia și China se vede că există un legături. China își concentrează armata mereu la graniță spre Mandjurie.

Rusia privesc cu grije acelașă concentrare, care pare să se pregătească un atac contra Rușilor. Rusia e silită ca o parte a armatei sale să o lase la graniță ca să nu-i surprindă Chinezii în spate. Scopul Japoniei e să se ocupe armata Rusă în 2 părți sperând astfel că ei o pot frângă.

## CORESPONDINȚE.

### Mijloce antiseptice.

— De pe Mureș. —

Medicamentul potrivit, aplicat la timp și cu prudență poate capăt morbului, împiedică agravarea acelui și astfel redă organismului sănătate și regularitate în funcționare. Pe cum se poate aplica acelașă față de indivizi singurății, tocmai așa se poate aplica și față de totalitatea acelora, când e vorba de obiceiuri, datine, vițuri etc. și de îndreptarea acelora.

Gândul nostru este de astădată la poporul nostru și la starea lui actuală. În organismul poporului nostru, care până mai eră sălătă-leră funcționa regulat, în timpul din urmă s-a ivit două răpi, față de cari dacă nu vom întrebunță mijlocele antiseptice la timp, pot se devină periculoase și se infectează organismul întreg.

Acesta două rane sunt secta pocăișilor sau nazarenismul și socialismul.

Vr'o găptă trezită din visele pădurii, trece repede ca o înfrângere, și să perde în liniștea noastră. Un flutur de noapte bate din aripi de mătăsă, și cade pe pajistea ușă de lacrimi. Susținele privighetorilor — adurind muncite de dragoste nefericită — se pierd în răstimpuri în umbra și pacea pădurii. Cel cu ochi albastri povestesc mal de departe:

... În satul acela, acolo unde-o fi, este-o casă nouă de piatră, cu o grădină ca o gură de rai. Două căicele, drepte ca linia, și bătute, luciose ca de peisă să încrucișează în marea de verdeță. Cireșii înfloriți se înșiruează de amindouă părțile cărărilor. Vîntul adie lin, elatinând frunzele de smarald în șopot de visuri. În răstimpuri sărată în grabă cărăruile adunând în troiențe albe nedecise, florile de cireșii căzute, în mijlocul grădinii e un nuc rotat... O pasare de aur vine săgeată din via de pe cota și să perde în marea de verdeță a nucului bătrân. — Un fluerat haiducește să aude — apoi altele îl răspund din pădurea de pomii a grădinelor vecine"...

— Zeci că fluera mierla haiducește?... Si în nucul din mijlocul grădinii frumosă ca o gură de rai?... Da, da, fluera... Spune numai mai de parte!“ Ochii i-se aprinseră, scăldăți în lacrimi, și în neptu-i simțiu cum să pregătesc furtuna. I-se părea că să desteptă din tr'un vis, și că — după amar de ani — acum începe să trăiescă.

... Subt nucul bătrân e o laită albă, ghiluită de curând.. Lemn mirosoitor de brad... Si aici sedea o conilă, ca totă conilele din satul lor cu trandafiri în obrajii, eu ochii de cicore și cu nărul bălat. Toreca lână albă din furca de mestecătan, și căntă alături cu fusul. Din când în când zimbia, ochii i-se

Pe că diverse acestea două reie unul și același scop urmăresc: instruirea poporului de către Dumnezeu și biserică și, abaterea lui de la ordinea morală existentă și prin același lipsirea acelui de fericirea vremelnică și eternă.

Față de primul rău să aș luat inițiative bune pentru împădecarea lui și în același privință ne servesc cu exemplu bun tractul Clușulat cu bravii săi conducători. Predicile înălțătoare de îniniști, exercițiile spirituale și înființarea de diverse reuniuni religioase, sunt tot atât de medicamente potrivite pentru împădecarea acestui rău. Nu avem de cănd se imită exemplul Clușenilor și putem fi siguri că ostenelele noastre vor obține rezultatul dorit.

Față de socialism, puțin ne-am apărat până acum. E drept că la poporul nostru nu a prea avut intrare până acum, înse căne ne garantează pentru viitor, mai ales când poporul a săracit și trece printr-o criză mare economică. Împrumuturile șurătice de pe o parte, iar pe de altă parte lipitorile strengi său jidani pe sate, laiștorsi aproape tot avuți, în cănd astăzi au ajuns la o stare de ilot, în multe privințe mai rea ca înainte de 1848. În atare stare, ivindu-se, pe cum se spunește, în mijlocul poporului atare conducător socialist, prin vorbirile lui omificate ușor îl poate seduce în mase pentru scopurile sale.

Chemarea noastră a preoților și a învățătorilor este, ca în timp se punem stăvila și acestui reu, ce ne amenință, să strigem poporul în jurul nostru și să cămăram mijlocele prin cari se pot promova bună starea materială a acelui.

Scopul ne este că de astădată se

propunem un atare mijloc, și acesta este: „înființarea asocierilor de consum“.

Tările culte, ca Germania, Franța, de multă înțeles însemnatatea acest fel de asocieri, astfel în Germania numărul acelora trece peste 5000. La noi numai de vreo 3 ani începe să se lucreze pe acest teren, dar totuși sunt astăzi vreo 400 dintre cari cele mai multe cad pe părțile ungurene iar pe părțile ardeleni foarte puține, abia vre-o 5-6.

Efectul acestor asocieri este foarte bun, poporul nu-și mai procură articoli necesari din a 2-a și a 3-a mână cu prețuri ridicate; el capătă marfă bună cu prețuri originale de fabrică, prin ce cruce multă se dedă la ordine și cruce, iar lipitorie satului, jidoului, nu-l mai poate exploata în mod arbitrar, ci e sălit să lea lumea în cap. În schimbul unei bagațe taxe de 10—20 cor. se poate face membru fie care individ, acesti bani nu pierd și după el se dau interesele legale, iar dacă cine va din ore cari motive ar voi se pășescă afară din societate, suma i-se restituie întrăgă. În capitala țării în Budapesta este o centrală „Furnica“ (Hangya) care e subvenționată de guvern, prin mijlocirea și pe lângă controlul acesteia toate filialele din provincie și câștigă articoli necesari.

Aflu cu scop că și la noi baremă căte 2—3 comune, unde altcum nu se poate, să se asocieze la olaltă și într'una ca centru se deschidă o atare prăvălie.

Facând acelașă, lucrăm și promovăm starea materială și morală a poporului, îl dedăm la ordine și cruce, îl strigem în jurul nostru, și prin acela, speruz, că-l ferim de infectarea cu molipsitorele doctrine ale socialismului și nazarenismului.

La lucru dar și Dumnezeu se ne ajute!

x.

## Cătră P. T. Cetitor!

Din nou rugăm pe On. Abonenți, cari sunt încă în restanță cu abonamentele de pe anii trecuți să binevoiescă a le trimite fară amînare, având și noi cele mai mari lipsuri.

## Administrațiunea.

## Mați nouă.

Sinodul archidiocesan e convocat de Escelenția Sa Mitropolitul pe Marti, după Dumineca Sămarinenei, în 10 Maiu.

Convocarea se face la dorința Clerului archidiocesan pentru regularea dotațiunii preoților.

## Noutăți.

Întru mărtirea lui Dumnezeu. În numele curatoratului bisericesc expun și pe calea asta multemite, și doresc ca bunul Dumnezeu să le răsplătească sufit și înzecit,

umpău de lacrimi de bucurie, pe când în obrajii îl răsărea dōna gropite.“

„Pe când în obrajii îl răsărea dōna gropite... dōna gropite“ — zise cel cu părul ca pena de cerb... Si apoi îl pozdidi plânsul.

(Va urma).



### Cărți ce să pot căpăta în Libraria Seminarială

Geniu pustiu, Eminescu . . . .	2.—
Povești, I. Creangă . . . .	1.50
Vorbe înțelepte I. Popoviciu . .	1.50
Vatra Părasită Slavici . . . .	2.—
Din Bétrani . . . .	2.50
Drumuri și orașe Iorga . . . .	2.50
Poesii de Alexandri . . . .	3.—
Teatru II. III. Alexandri à 1.50 .	3.—
Vers și proză Alexandri . . . .	1.25
Noile A. Brătescu-Voinescu . .	1.50
Liter. pop. Eminescu . . . .	1.50
Ciocoil N. Filiman . . . .	1.50
Legende și basme Isperescu . .	1.50
Biblioteca Minersei 22 nr. fie care	
număr 15 fil.	

următorilor binefacători, cărți bine să voit a contribui din mult-puținul avut la înfrumusețarea bisericii noastre, edificate anul trecut: 1. Spectatul din Dr. Gavril Tripon advacat, din preună cu spectata soție unluster în preț de 95 cor. — 2 On. Dnă Illeana Moldovan perdele la ușile altariului în preț de 16 cor. 3 Dl Pavel Sas, două icone frumoase în preț de 16 cor. — 4. Il. Du Bogdan Korbay, mare proprietar în Cluj, 10 cor. — 5. Rosenberg Jacob arindas în Chiciud, 10 cor. — 6 Niculae Jimborean, invetator, un liturgier cu 8 cor. 80 fl. — 7 Pop David cu soția Paladia un Apostolier cu 12 cor. 80 fl. — 8 — Mihaila Chiciudean și soția Ana în Strajuie în preț de 7 cor. 36 fl. — A înd donat pentru cumpărarea unei Evanghelii: — Jimborean Todor senior, Chibuleană Mărineană I. Jacob, Dreptate Niculae senior, Margineană Măriuca, Moldovană Vasiliica, Octavian Rus, Valeriu Rus, Liviu Rus, Czik Ioan, Dreptate Ana I. George, Chiciudean Ana, Pop Maria I. Vasiliica, Dreptate George cu mămăsa Maria, Dreptate Aleșandru primar — totuști căte-o (1) coroană. Sp. Dnă Király 2 cor. — Iliska Suciu 2 cor. Pop Flóre 60. fl Maria Margineană 60 fl. — Al Ieronim Bozac 2 cor. — Dl. Teodor Dumbravă 1 cor. — Dna Aurelia Ferencz — 2 cor. Chiciud Mező-Kecsed — la 24 Februarie 1904. Teodor Suciu curator. — Numărul binefacătorilor sf. nostru bisericii în decursul anului 1903 său înmulțit ca următori: Ioan Aron fost cantor emigrat în America a colectat 125 cor. pentru procurarea unei S. Evanghelii; Triod și Strasnie și facerea alor 2 străni în biserică cea ce să și sepetuit; Toma Hadeu a cumpărat 1 prapor roșu la preț de 20 cor. Silvia Maior o iconă pe pistol „S. Eucharistie” în ramă aurită în preț de 20 cor. Niculae Marcu și Gligor Lația a procurat 2 iesnice mari de lemn în tinda bisericii cu 16 cor. Iar Ioan Baur (baciū) a donat portiunele canonice parochiale o vie în estens de 200 cor. Dumnezeu le răspătăscă înzutit. Sorosin 17/II 1904 Valeriu Maior preot.

**Nuntă de la Viena**, Msgr. Granito di Belmonte în zilele acestea își va ocupa înaltul oficiu, așa căt pe Pasă se fie deja în funcțiune.

**Episcopul din Olmütz** despre care s'a scris aînă în timpul din urmă, după ce a trecent prin cercetarea, ordinată contra lui de S. Sa Pontificele, care l'aflat nevinovat, ascultând de sfatul Papel, a abzis de scaunul mitropolitan, ca se pună capet întrigilor.

**De la postă**. Directiunea postelor a introdus o nouă reformă salutară, care intră în vigoare de la 1 April. Anume, călătorul de pe tren nu să predele telegrame și la postă ce merge cu trenul (ambulanță) și

aceasta e obligată să le deje mai departe. Taxa rămâne același din trecut.

**Scrii personale**. Dr. Flaviu Pop, medic superior în regim. bosnic de infanterie Nr. 3 a fost transferat la regim. de infanterie Nr. 5.

**Encyclopedie Română folositoreea publicațione a „Asociaționii”** s'a terminat cu fasc. XXXIII care cuprinde aproape 2000 articole, întreaga publicație constă din trei tomuri legate și costa cor. 75 60.

**Ariesana din Turda pentru scopuri de binefacere**: Directiunea institutului de credit și economii „Ariesana” din Torda a distribuit cuota destinată prin adunarea generală în următorul modru: scălet elementare române gr.-cat. din Turda 163 42 fl., masai universitarilor români din Cluj 30 cor. renunțul meseriașilor români din Turda 30 cor.. tracătului protopopesc gr.-cat. a Ludoșului de câmpie pentru procurare de manuale pe sâma scolarilor miseri 30 cor., societății de lectură „Inocențiu M. Clain” a teologilor din Blaș 20 cor., spitalului studențesc de ambe secse român gr.-cat. din Blaș 20 cor.. renunțul de lectură a femeilor române din Turda 20 cor. pentru edificarea scălet române gr.-cat. din Saniacobul de câmpie 20 cor.. despărțimoului Turda a reuniunii invetatorilor români gr.-cat. din archidiocesa Arba-Iuliel pentru premierea membrilor tractuali în pomăritul practic. 20 c. subsidii bisericel române gr.-cat. din Tîrgul Mureșului 10 cor.. subsidii insanetoșaților alienați din institutul regnicolar din Sibiul 10 cor.. pagubitorilor de incendiu din Balomir 10 cor., Fondului înființând scăle de ferite române din Cluj 10 cor. renunțul pompierilor Opidian din Turda 15 cor.. pentru procurarea unei bale de vîndare a meseriașilor români din Sibiul 5 cor. și edificările biserică române gr.-cat. din Cisnădi (Comitatul Sibinului) 5 cor.

**Dare de samă și multămîță publică**. Din incidentul eratelor aranjate de elevii scălet gr.-cat. din Ciser la 12 Febr. a. c. st. n. a. binevoit a suprasolvi următori: Remul Du Vicar A. Barbulescu (Simleu), dna A. Orian (Ciser), G. Flonta preot (Cățel-Românu), L. Sima preot (Sig) A. Mircea. T. Dosa (Simleu) și K. Fuchs (Boian) căte 1 cor. Dr. A. Pop advacat (Huedin) 5 cor. N. N. 2 cor. I. Raus notar (Sig) 3 cor.. G. Miron, (Crasna) și D. Bălăne (Peecei) căte 40 fl.) I. Faragó (Sig) 20 fl.. I. Poel inv. (Sireu) 30 fl.. I. Moldovan protopop (Băiușor) A. Moldovan notar (Băiușor) Dr. I. Pop notar comitatens (Zelaș) și L. Jakab (Pria) și-a recompărat căte cu 2 corone. Venit a fost corone 73 24 spese: cor. 56.— venit curat: cor. 17.24, care sumă se va întrebună spre a se pune basă unui fond pentru „Pomul Crăciunului” cu menirea, ca din acela se fie ajutorați scolarii săraci. — Marinimoșilor

donatori li se exprimă și pe acestea cale multămîță călduroasă. — Ciser la 28 Febr. 1904. A. Orian, preș. com. I. Budisianu, cassar.

**Procesul de presă al „Libertății”** pentru articolul „Sua înimile!” a ajuns la desbaterea Curiei. Aceasta a nimicit sentința tribunalului din Cluj și a redus pedeapsa red. Ioanovici de la 5 luni temniță ordinată la 300 cor. amândă eventual 30 zile închisore.

**Procesul „Cartii de aur.”** Dl T. V. Păcăianu osândit pentru publicarea scrierii „Cartea de aur” împlinindu-și pedeapsa în temniță de la Seghedin a fost eliberat. În același timp proprietarul tomului prim din scrierea aceasta și-a reprimit volumele confiscate, dar maltractate grozav. Fol. întregi a fost tăiată de cenzură, iar unde nu s'a putut alt cum pasajii de-a rîndul așa fost mănjite cu cerneală de tipar, ca să nu se poată citi textul.

**Cine își iubește grădina și volesce se aibă cele mai frumoase flori și mai bune legume, acela se cumpere semințele de la Edmund Mauthner furnisorul cîrtici împ. și reg. în Budapest str. Rottenbiller 33.** La cerere se trimite gratis și franco un catalog ilustrat de 226 pag. Catalogul conține afară de cele mai renumite și bune semințuri, și o nelintrenată abundanță în cele mai noi flori și legume.

**Interesantele esperințe ale unui medic.** Dr. B. Licht din Viena, după cum serie foia specialistă „medic. Chirurg.” că fluidul Elsa alui Feller pușcadu-se sub cercetare la morburile de reumată s'a aflat că are o influență excelentă de a vindeca grabnic, s'a constatat și aceea că nici dacă se folosesc îndelungat nu e stricăios. Fluidul Elsa a lui Feller ajută înțe și cu efect la morburile: reumată, umflăturile, morburi de splină, junghiu, ferbință, sgârciu, batere de înimă, respirație grea, durere de dinți, miroslul greu din gură, slabirea de ochi, nervositatea, morburi de grumăzi, scrofula, râni, înghețare, orban etc. etc. Feller V. Jenő farmacist în Stubica Centrală 82 (com. Zágráb) trimite pentru 5 corone franco 12 sticle sau 6 sticle mari. Să ne ferim de imitaționi fără preț care în timpul mai nou s'a pus în circulație sub numele de Fluidul Elsa și Fluidul Gold Elsa.

**Economii cari doresc să aibă o recoltă grasă să-și procure semințele de lipsă de la Edmund Mauthner furnisorul curtei împ. și reg. în Budapest str. Rottenbiller 33 Firma trimite, la cerere, gratis și franco catalogul său de 226 pag. Prețurile și a semințelor celor mai alese sunt moderate. Cu deosebire sunt de amintit papii de nutret și diferitele semințuri de cereale.**

## Hotelul „Univers”

trecut în proprietatea dlu

**CAROL NAGY,**

reparat și aranjat radical și iluminat cu

— lumină Auer —

se recomandă atenționei publicului, ce cercetează orașul nostru.

Mâncări gustuoase,

Beutură bună,

serviciu prompt,

— prețuri moderate. —

## Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperéză

### — împrumuturi pe pămînturi și edificii —

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termin de 10—70 ani cu 2% — 5 $\frac{1}{4}$ %.

**Credit personal** cu garanții și obligație pe 5—10 ani.

**La funcționarii de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanții.**

— La dorință servim cu informații, rugând marcă postală. —

**„PECUNIA”**

intreprindere de credit Sibiul (Nagyszeben);

## PARTE SCIINTIFICĂ-LITERARĂ.

### Cele două fețe ale lumiř.

Povestire prelucrată după L. Wesskirch.  
(Continuare.)

Fata, care nu se așteptase la așa ceva, stătu o clipă ca lovită de trăsnit. Apoi începu să plângă și a se boci. De trei ani se află ea în lucru la Petrea Halău, și acum vine o cersitoreană, o prefăcută, mincinosă și tiecălosă, să o dele afară!

Petrea o luă pe fată de umeri și o deține pe ușă afară. „Ți-am făcut pe voie, dacă vrei să sudui, sudue afară.”

Iova roșia și îngălbinișa la scena aceasta. „Vai Petre, ești te-am adus la neplăcerea asta! O culegătoră, care de trei ani lucră la tine, pentru mine trebuie să o depărtezi! și apoi la cules omenii sănătatea de greu de căpătat ca aurul. Ar fi trebuit să-mi trag mai bine pe samă și să las, să fie 5 număr cu soț!”

Dar Petrea scutură din cap. „Ii bine. Rendeu-lă trebuie să fie.”

„Ii bine!” Iova mai că începea să se teamă de acest „Ii bine,” ca și de sfădirile și băgarile de vină ale stăpânelor de mai înainte. „Ii bine!” Nimic nu i-a fost „bine” și pe plac lui Petrea din câte făcea ea odinioră. „Si acum de odată la tot numai: „Ii bine!” Petrea e un viclean. Póte că o ia în batjocură. Si în vis i-se părea, că aude glasul lui: „Ii bine!”

A doua zi, afându-se Iova printre rindurile de vițe și aduce un copil din Vremesci o țidulă. Sub sară el trece cu un car de făină pe lângă vale și trebuie să vorbească cu dinșa. Să se întâlnescă dară sub sălcile de acolo. Iova de mână rupe țidula în bucătele. Ce vré omul astă, de-i trimite epistola la casă străină! Să scie Petrea Halău de asta, ea ar sta să móră de rușine, și numai încipuindu-și sănătatea ca focul.

Atunci o umbră cade peste mâinile ei. Petrea cu botul în spate stă înaintea ei. Pe aci era, să strige.

„Ce vrei?” zice ea repede ca îmboldită.

„Ce să vreau? Struguri, dacă aî.” răspunde Petrea ridând.

„Ei, să-i.” Ridică vedrița de jumătate plină și o aruncă în bot. „Nu te supăra, că mai că te-am înfruntat, gândiam că vi pentru epistola astă de aici.”

„Ce trébă am io cu epistolele tale?” zice Petrea tropotind mai în colo.

Óre băgat-a de samă, că scrisoarea a fost de la Oanea morăressei? Si óre ce găndescă el despre ea? Din fața lui cea nemăscată nu se pote ceta nimic. Pe Iova o cuprinde o frică, carea să zace în óse ca plumbul, și nu se mai pote mișca ca altă dată. De năr fi Petrea astă sănătatea de tăcut, ar mai putea brodi omul, cam ce găndescă, dar el nu-să mai deschide gura. La cină Iova de abia poate imbuca căteva bucături.

La adunatul vaselor de pe masă, copilul, care păzia vitele, o boldesce de cot.

„Cine va intrăbă, Iovo, pentru ce te-ai sănătatea de fălăosă?”

Copilul numai i-o șoptesce Iovei astă, dar ei i-se pare, ca și când ar fi resunat prin totă casa. Fără să vrea, se întorce, din colo ședea Petrea și se uită la ea. Ca două fieri roșite în foc, o pătrund ochii lui prin întreg trupul, ea nu scie, ce mai face.

O cuprinde o tremurare și totă vasele, scăpându-i din mâni, se risipesc pe padiment: cuțite, linguri, furcute, tăiere de cusutori și de pămînt și zurăe și țingănesc, de stău săte asurădăscă. Servitorul și servitorii se coteau și-și șopteau, ridând pe furiș. Iova sta să-și deie pălmă de mănie. De când servitorii nă spart nică un acoperemint mic, și să acum să i-se întimpile ei astă!

Petrea stă înaintea ei, nu mișcă nică un membru și nu zice nică o vorbă. Ea stringe de pe jos, sterge, curăță și de abia vede de lacrimile, ce-i năpădesc în ochi. „Că numai bună m'ăi tomnit și mai adus pe mine Petre în casa ta,” găngăvesce ea. „Vasele tale-s duse!”

Ei dă din umeri. „Si astă-i bine. Cum părâm alte vase, dóră, și olarii ar vrea să traiescă.”

Nóptea astă nu putu închide ochii de vorbele lui: „Ii bine!” Oră dóră e scrisoarea lui Oanea, ce o ținea trează în pat?

În ziua următoare după epistola cea dintâi urmă alta.

„Iovo! Dragă și mișeuă de Iovă!”

„Pismosă nu esci de loc, și nică năi lipsă să fi. Dar io, io mă topesc de pismă. Vină numai acum odată afară din bârlogul ursului acelui! De sară te aștepți! Unde se desface valea în două! Pe când se întunecă! Vino!”

Nici un nume! Astă se părea Iovei, că nu-i în rind. Cine scôte la lume asemenea prostii, trebuie să-și pună și cinstiștul nume de desupt. La locul acela ea nu s'a duce. Ea nu-i fată de acelea, pe care să o prostescă ficiorii cu de-astea, și până a fost la tată-s'o acasă, nici nu a cutedat nime, a-i cere sănătatea. Si acum cu atât mai puțin ar trebui, să-i céră astă. Dar firesc ca să pótă ajunge morără, va trebui să se mai scobore cu vre-o căteva trepte de la înăltăimea de odinioră. Sufletul însă nu o lasă. Si epistola astă e sărticată în bucăți ca și cea dintâi, și apoi lucră, căt numai pote, ca să alunge gândurile astea proste.

Nici ziua astă nu a fost zi cu noroc pentru Iova. De la un bot vechi, plin cu must, sare un cere, tocmai când vrea să-l ieșe cu legătorii din car. Azi diminetă ea însă și a uitat la el și a crezut, că o mai pote duce de astă-dată. Mustul cel dulce se scură pe pămîntul cel negru, care îl suge în sine fără multămită și răspplată. Iova adună sură, căt pote prinde din zama aceea cleiosă, carea-i mânjesce mâinile și hainele. În sfîrșit trei din patru părți sunt mantuite. Ea netedindu-și părul răsuflă greu. Acuma are să vină pacostea pe capul ei, găndescă Iova.

Dar „Ii bine” zice Petrea, îsprăvindu-se astă. „Să ducă care va botul la butnariu.”

Culesul să gata. Bubuituri de puci și de pistole resună din viile în vie; ficiorii și fete chiuie și rid; mustul cel dintâi, turbure, gros și forte dulce împrășcă prin găurile teacurilor. Viierii, care unde se întâlnesc, să intrăbă, ce cules au avut; toți sunt forte multămiti cu culesul din toamna astă. Cară nu se întâlnesc, se cercetează unii pe alții. La porța lui Petrea Halău după însărate se adună o droie de ficiori și povestesc Iova trecând pe acolo către tească, ca să ducă

vasele, cară nu mai erau de lipsă, și zărescă și vede și pe Petrea între ei cu pipă în gură. Ea pe toti să cunoască, că dóră toți o jucau odinioră. Era vorba, că pe Duminecă se face în satul vecin o petrecere cu joc. Ce-i trebuie Iovei joc? Pentru ea să sfîrșit cu jucatul. Atunci să sună la urechi numele ei. Unii il năcăjesc pe ficiorul Angheloiel, că tare, i-său fost aprins călcăiele după Iova.

Ficiorul se apără. „Mă, până-i omul tiner, își perde căte odată mintea. Dar apoi astă încă-i drept, că Iova în vara astă a slăbit, de te taie mila de ea.”

Asta nu vrea să o pricăpă cei alături. Iova tot de una a fost ca o țapă cu brațele ei lungi, cu umeri ei ascuțiti și cu nasul ei subțire. Numai căt voi cu totii vății fost inebunit în frumșetea ei.

„Da, aşa ceva plăcut la trup și rotunjor, cum să stă bine la o fată, n'are Iova.”

„Si ochi ageri și luminoși, ca de pisică.”

Toți sciau, să-i cărpescă căte ceva. Pérul ei pentru unul era prea deschis, pentru altul prea întunecat, unuia i-se părea, că nu-i destul de pretinosă, altuia, că-i sgârcită, și că astă să va numera bărbatu-s'o filerii, cară are să-i petrecă în crismă. Iova aștepta fără răsuflare, să-și deschidă și Petrea gura, și să zică și el ceva la aceste. Dar el cu pipă între dinți rămasă mut.

Iova audindu-le aceste zice în gândul său: „frumosă oglindă-i astă, în care din întimplare m'am uitat. Astă-i dară fața mea adevărată. Frumșetea mea de odinioră sta adeca numai în talerii sclipicioși a tată-mio.”

Dar totuși rămasă rănită la inimă de vorbele acestea.

După depărtarea flăcăilor, veni rindul la plătirea culegătorilor, întâi culegătorele, apoi culegătorii din jos în sus, mai pe urmă veni Iova în rind. Petrea numără banii lucii pe masă la lumina slabă a lampelor: unu, doi, trei. Omenii se depărtaseră, rămaseră ei singuri.

„Trebuie se tragă paguba Petre,” să aduse ea aminte.

„Nu-i obiceiu la cules. Ba pote că și-aș datori și cu mai mult incă, ce nu se poate prețui cu bani. De o cam dată înse trebuie să aștept, până se va da cum va prilej la astă.”

Iova îl privescă plină de mirare, și cu un neastămpăr, ce nu și-l poate dumeri, zice: „Petre, să nu mă ia în ris, dacă-ți voi face o întrebare prostă. De ce zicea-i tot numai: „Ii bine!” la totă căte le făceam?”

„D'apoi, dacă să împlină datorința și incă și pesto astă, ce puteam să zic alta?”

Ea se juca cu degetele. „Nu mă luă în batjocură, Petre, spune-mă, ză, aî fost indesulit cu lucrul meu?” Glasul ei tremura.

Petrea clătină din cap, și prindându-o de amândouă mâinile, o trage către sine; și uitându-i-se drept în ochi să zice:

„Ce aî, tu fată?”

La aceste isbuinți chinul și durerea ei, inchise de atâtă vreme în inimă, ca și când prin vorbele lui li s'ar fi deschis ușa. Se aruncă pe un scaun de lângă masă și aco-

perindu-și față cu mâinile începu a plângere și a suspina:

„Vai, Petre, m' am desvătăt, de a mai aude vorbe bune. Tu nu scîi, tu nu-ți poti închipui, căte trebuie să răbd, cum mă chinuesc omeni de când am părăsit casa noastră, ca și când tot satul și-ar fi pus în gând: cine să afle lucru, cu care mi-ar putea face mai mare durere. Ceea ce mai înainte era o virtute pentru mine, acum îi păcat, ceea ce fac și zic acum din cea mai bună inimă, mi-se aruncă, că-i din răutate; mă gândesc în tot modul, cum să le fac la omeni pe plac, și mi se spune, că-i prostie tot ce fac io! Acela, care mi-a dat vorbe bune în zilele aceste după săptămânile de chin de mai multe, ești tu, tu singur. Și dacă astăzi, ce nu o pot pricepe. Pentru că acela, căruia nu i-am fost în nimică pe plac odinioară, acela erai tu, și io, asta o vei mai scîi, nu îi-am rămas datore. De ce, de ce dar acum chiar, chiar tu ești așa de bun și de cu cruceare către mine, în vreme ce cel mai bună prețină aiei nu se întorc către mine nici macar eu o singură vorbă bună.“

(Va urma.)

## Cestiuni liturgice.

II.

**Întrebare.** E datină în Păresimi a se purta prescurile viilor și a morților. A viilor se păță Dumineca, er ale morților Sâmbăta.

Dumineca preotul îndatorat a aduce jertfa pentru popor. Cum și pe ce bază să introducă usul de a purta dar Dumineca prescuri și a aduce jertfa pentru persoane private? Și îndrepățit e preotul a primi în Joia mare stipendiu lăudat în pentru aceste prescuri puritate Dumineca?

**Răspuns.** Să nu se confundă stipeudiul de liturgie cu darurile, ce le adue credincioșii, pentru ca să se păță celebra s. liturgie.

Despre „principalis fructus missae ex opere operato“ s. Alfons de Liguori scrie într-o altie: „Distinguitur 3. in generalem, specialem et specialissimum. Fructus generalis obtinet omnibus fidelibus vivis. et defunctis. Specialis (ab aliis dictus medius, vel ministerialis) obtinet tam eis. pro quibus applicatur. quam assistentibus. et concurrentibus ministrando paramenta, luminaria, hostias etc. Specialissimus demum obtinet soli sacerdoti.“<sup>1)</sup> Era mai la vale serie tot acela-și: „Non obstat 1. prohibitio Ecclesiae accipiendo plura stipendia pro una missa. Nam respondetur 1. quod stipendium non datur ut premium fructus missae. sed pro sustentatione ministri. ut diximus de simonia 1. 3. (IV) nnm. 55. Unde semper ac minister suam habet sustentationem.“ adecă dacă pentru liturgie aceea a primit deja un stipendiu. „deficit titulus. quo aliud stipendium possit accipere.“<sup>2)</sup>

Din acestea se vede, că prescuri pot să primăscă preotul pentru aceea-și liturgie ori căt de multe, de și a primit stipendiu pentru aceea-și liturgie, dară stipendiu pentru aceea-și liturgie nu poate, să primăscă fără numai unul.

Éa în zilele în care după Cone. prov. I. din 1872. T. II. c. IX p. 1. și T.

<sup>1)</sup> Theol. mor. L. V. Tr. III. De Euch. num. 312.

<sup>2)</sup> Theol. mor. L. c.

V. c. IV. al. penult. preotul să se aplique liturgia pentru poporul parochiei sale în vîrsta beneficiului său parochial. Asemenea pote, să primăscă și prescuri ori căt de multe, nu poate înse, să primăscă nici un stipendiu.

„In sfărșit a liturgie nu face ex opere operato un rod de espiare și de cerere, și în acest rod se împărtășește acela, pentru care preotul aduce s. jertfa în chip special. Aceast rod se numește rod ministerial sau mijlociu. Preotul este slujă a lui Dumnezeu și ispravnie al tainelor lui Dumnezeu (I. Cor. 4, 1), și de aceea are putere nu numai de a sevârși jertfa, ci și de a horări, spre al cui folos să servescă rodul jertfei. Despre rodul ministerial al jertfei poate să dispună preotul jertfitorii cu libertate întru folosul său ori într'al altora, va să zică lui și singur numai lui îl compete dreptul de a face aplicarea specială a jertfei. Puterea și îndrepățirea de a aplica jertfa pentru altii în chip special și de a le mijlochi rodul ei prin intențione specială i se împărtășește preotului în talia preoției în chip înamisibil. Este obligamentul de a face o astfel de aplicare specială a jertfei poate să provină din diferite cause. Prește tot se nasce obligamentul acesta din rînducla superioritățil bisericesci ori din deobligarea libera a preotului, en care se deobligă primind o elemosină sau un stipendiu. Nu sufere îndoelă, că o astfel de aplicare specială a rodului sacrificial e admisibilă și folositore. Asta o aduce adecă cu sine deja și natpră jertfa și o mai întăresce praxa tradițională și învățătură spirituală a bisericii. Dacă vecheime există în biserică obiceiul de a celebra s. liturgie pentru persoane singuratic și pentru scopuri horărite. Așa sunt obligați parochii, ca în zile de Duminecă și de sărbătoare să aducă și să aplice s. liturgie în special pentru turma, ce li-să incredință. În timpul mai nou să declarat în privința asta și magisierul bisericii respingând păreră, după care din aplicarea specială a s. liturgiei pentru anumite persoane ori pentru anumite clase de persoane nu are resulță pe samsa acestora un folos special.<sup>1)</sup>

Mal observăm, că atât obiceiul de a aduce prescuri la s. liturgie, că și obiceiul de a da stipendiu pentru aplicarea s. liturgiei sunt străvechi în biserică.

(Va urma.)

### Posta redactiunii:

I. S. Afacerea de sub întrebare e complanată acum. Ar fi mai bine dacă în general să se face apel și pentru ridicarea taxelor și pentru achirata lor solvire.

V. T. Articolul trimis așa cum e nu se poate publica, e din cauza asta plin de subtilități. Multă nu șă ar fi rostul Dați-în altă hală.

A. D. Va urma.

### Posta administrației:

Tetis pe 1904 sem 1. Cernuc pe 1903 sem. 2-le Sotelec pe 1903. Tihău-Văr pe 1903. Checichetă pe 1903. Ciachi-Gărbău pe 1903. Ugru pe 1903. Fizeș pe 1903. Ascileul mare pe 1903. Călacea pe 1903. Panticeau pe 1903, și Rece-C. istur pe 1903. Iscroni pe 1900. Binevoiță a ne trimite și pe anii următori, căci avem marți lipse T. H. Mocău, pe 1904.

<sup>1)</sup> Pron. 30. Constit. „Auctorem fidei“ din 28 Aug. 1794. Dr. Szmigelski, Jertfa creșt. T. I. p. 182.

Editor și redactor răspunător:

Aurel C. Domșa.

18 (1-1)

### Edict de licitație.

În 27 Martie n. a. c. la 1½ ore p.m. se va da în întreprindere edificarea scălei gr.-cat. din M. Căptălan, p. u. Măroș-Ujvár. (gara Sz. Kocsárd.) pe calea licitaționii publice minuende, carea să va fi în casă parochială gr.-cat. din loc.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitație să pot vedea cu acea ocazie și până atunci la cancelaria oficiului parochial subserb.

Oficiul parochial greco-catolic, din M. Căptălan.

M. Căptălan la 15 Martie 1904.

In numele sen. scol. parochial.  
Militon Busdugan,  
paroch.

18 (1-3)

### Edict.

După ce Maria Boloșiu născută în Bărbăteni superior de 9 ani cu infidelitate părăsindu-și pe soțul legitim Dan Zaharie din Lubeni, fără ca să i se scie abicaționea, ca respectivul să poată urda proces de divorț contra-l, se provocă ca în termen de 1 an și 1 zi să se lăsine la of. Protopopesc din Petroșeni, aș cum procesul se va pune în curgere și fără dinsa.

Petroșeni 12 Martie n. 1904.

Stefan Radic,  
protopop gr.-cat.

84 v. szám  
1904.

(15) 1-1

### Árverési hirdetmény.

Alulirt birosági megbízott az 1881. évi LX. t.-ez. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósági 1903. V. 241/3 számú végzése következetében balázsfalvi Dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Balázsfalvi „Patria“ takarékpénzár javára Puskás Vazul és társai ellen 260 kor. — fil. s jár. erejéig 1903. évi deczember hó 4 napján foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1130 kor. — filérre becsült következő ingóságok u. m.: Pinka János-nál: 2 drb 3 éves tulok 2 drb tehén 20 szkér széna, Muntean Jánosnál: 5 szkér széna, 1 drb szürke hizott kocza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1903. évi V. 241/7 számú végzése fölött 260 kor. — tök-követelés. ennek 1901. évi szeptember hó 20-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 121 kor. 70 filérben bírólag már megállapított kölcsögök erejéig Nagyesereden ait eresek lakásával leendő eszközösére 1904. évi mártius hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája háráridőük ki üzemelés abbáz avenni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívatták meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-i értelmében készüenzifizelés melett a leg öröbez igérő. k. szügség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverező-nő mások is le és felüfoglaltatták. s azokra kielégítési jogot nyertek volna ellen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Balázsfalva 1904. évi március hó 4 napján az 1904. 11. 15/3 gysz. alatt megbízott végrehajtó helyettese.

Tóth Gyula,  
birosági megbízott.

**Senegin** contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofticei, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungorei și tusei săci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

**Capsic unsore.** Contra durerii de Osborne, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrisorilor. Cele mai imbecărante bôle le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

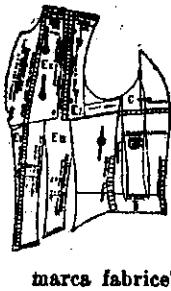
**Centarin.** Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea săngelui. Prețul 1.20 și 2 cor.

**Kaljodsarsaparil.** Mijloc esențial pentru curățirea săngelui la sifilis, morburile tinerețelor 1 sticlă 2 cor.

**Laxbonbons.** Închiderea scaunului e causa diferitelor morburi, precum palpitarea de înimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai de căt se comandeză Laxbonbons zăcărele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Chemicele, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rum și altele. Teuri russice, Parfumuri, săpunuri, cremă esențială pentru față și mâini. Articoli cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apă de gură și dinți pe cum și prav. Oră ce fel de articol din bransă. Tote forte leftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

**Cornel Demeter,**  
apotecar în Békás-Megyer, 41 Bpest mellett.  
12 (2-5)



## De mare însemnatate pentru Dame!

Fie care P. S. Dómna își poate însa-să pregătească cu o ușurință de neînchipuit

— talia sa după oră ce modă —

cu ajutorul aparatului de croit talie pentru dame

inventat de **Anton Guschelbauer.** A fost cenzurat de academie. și posede nenumărate scrisori de recunoșință.

*Își are patenta și e scutit prin lege în toate statele culte.*

• • • Prețul unui aparat e 3 cor. franco rambursat. • • •

— Se caută agenți —

— Prospecte să trimit la cerere gratis —

Cu totă stima:

**Antal Guschelbauer.**

Sopron.

17 (1- 52)

55 (9-10)

## A V I S

Subscrisa societate comercială vrând să-să desfacă depositul său de vinuri bune și veritabile de pe Târnave și Murăș, aduce la cunoștința On. Public, că vinde en gros și cu prețuri moderate vin de masă din 1900 riesling, și vin de desert din 1898.

Blaș la 1 Decembrie 1903.

**„CONSUM“**  
societate comercială pe acțiuni.

## Un vis măntuitor.

O adevărată istorisire din viață. Povestire de JOHN SCHULZ de N. Kornlós.

— Reproducerea oprită. —

„Să eu credi, că un vis poate se măntuie și viața omului?“

Aceasta m'a întrebat prietenul meu Ioan când l-am revăzut în anul trecut pe la Crăciun, și când privindu-l neincreditor a continuat astfel.

„Bagă de samă dară! Tocmai acum e anul am fost la Iosif pe care și tu îl cunoști și care, acum, e cantor, și care mi-a povestit cum lăztuit pe el un vis. Întrăga lui familie i-a fost morbosă și insuși suferea de *influență și dureri prin piept și scuipa și sânge, socrăsa avea sgârciuri de stomac, și junghiuiri*, copii erau în *grumăzare și în zapor*; ei insuși erau așa de morbos în cat să și mărturisit ne mai speraud, că se va scula vreodată. Duminică după mărturisire s'a sculat zicând către femeie:

„Marie, eu am visat, că am cumpărat un Călindar și m'am vindecat!“

Femeia lui Iosif, o femeie ce credea în visuri și a cumpărat îndată un Călindar. Abia a răsfoit prin el și a și fost bătătorie la ochi povestirea „măntuitorului de viață“ prin care se spunea, că ori ce morb se vindecă prin renumitul Elsa-Fluid de Feller.

Maria deja și înainte de asta comandase tot felul de fluide și picuri, cari înse nu jău folosit nimic, acum însă veni la ideea, că numai Elsa Fluidul de Feller o poate măntui, și care numai atunci este adevărat dacă se comandă direct de la FELLER V. JENÖ farmacist în STUBICA Centrale 82, cott. Zágráb.

Maria a comandat numai decât telegrafice 12 sticle din Elsa-Fluid de Feller cu somă de 5 corone (de altcum mai puțin nici nu se poate comanda). A doua zi a și sosit Elsa-Fluidul și încă liber de porto.

Morbosul însă nu a voit să se iee medicina, ci a zis către părintele și Maria, cari îi rugău mereu ca să iee din Elsa-Fluidul de Feller cătiva picuri: „Mie și așa nu-mi folosesc nimic, lăsați-mă să mor în pace!“ Dar când femeia plangea rugându-se să fie milă de copii, el s'a lăsat invins.

La zi lăua 20 picuri pe e bucată de zahăr și-i frecau trupul întreg de mai multe ori peste zi cu Elsa-Fluid, după care să simțe îndată mai bine. Numai de căt a comandat încă 48 sticle de Elsa-Fluid cu 16 cor. și de 4 cor. a adus 6 tegule pilule de Elsa (despre cari încă a ceteit, că sunt foarte bune pentru durere de stomac), și după 3 săptămâni atât el că și copiii lui și socrăsa, cari cu toții s'a folosit de Elsa-Fluidul Feller s'a insănătoșat pe deplin.

„Vedî“ imi zise prietenul Ioan, astfel a lăztuit un vis o întrăgă familie. Când s'a lăztuit în sat vesteau, că ce putere miraculosă are Elsa-Fluidul de Feller toți morboșii și-au comandat acest leac de casă și toți s'a convins, că Elsa-Fluidul de Feller vindecă pe deplin și iute *reuma, umflăturile, morburile de splindă, junghiuiri, ferbințală, sgârcituri, batere de înimă, respirație grea, durere de dinți, miroșul greu din gură, slăbirea de ochi, nervositatea, morburi de grumazi, scrofulă, râni, înghetare, orbant etc. etc.* Această fluid folosește la copiii ce au gâlbire, ferbințeli, răgușeli, tusă, panglică. Dacă copiii au ceva erumperi pe trup, umflături pe obraz ori pecingine grăsă trebuie



„Mie și așa nu-mi folosesc nimic, lăsați-mă să mor în pace!“

înse cu Elsa-Fluidul de Feller și se vor vindeca numai de căt. Încă și oamenii de aceia, cari n'ați fost îndestulăți cu nici un fluid din lume, azi folosesc și laudă fluidul Elsa alui Feller.

Mie mi-a făcut tare mare bucurie prietenul meu prin povestirea sa, pentru că și eu de an de zile sufer, asud năoptea, nu am apetit, răgălu a acru, am amețeli și am nervos întru atâtă în căt nici nu pot dormi.

Șieșam comandat 24 sticle de Elsa-Fluid cu 8 cor. 60 fil., și 6 tegule de

Pilule-Elsa laxative cu 4 cor., și fie care poate zice cu conștiință linistită, că Elsa-Fluidul de Feller e medicina cea mai bună. Cine e morbos încearcă și comandă astă medicină de la: FELLER V. Jenö, farmacist în STUBICA, Centrale 82, cott. Zágráb.

Fie care îmi va mulțumi pentru sfat.

6 (2-3)



## Adevăratul Elsa-Fluid alui Feller.

(Fluidul de esenție de plante cu miraculosă proprietate de a vindeca, provădut cu marca „Elsa“, pe orice etichă și pe orice instrucție trebuie să fie marca alăturată cu numele „Elsa“ și subserierea „Feller.“ În timpul din urmă după ce Elsa-Fluidul se bucură de o trecere foarte mare și pe circulație din partea unor concurenți fără conștiință diferite imitații sunt săptămânile de Gold-Elsa-Fluid, Lutz-Fluid etc. Să ne ferim de astfel de imitații pentru că numai cel provădut cu marca „Feller“ este Elsa-fluid veritabil. Comisia medicală a examinat-o și aprobat-o. La expoziții din Berlin Roma, Londra, Paris și Nizza Fluidul Elsa alui Feller a fost premiat cu medalie de aur, mai pe urmă a fost decorat cu medalie de argint a ordinului crucii roșii din Spania.

Să spedeați cu rambursă ori trimiți banii înainte:

Dimpresă 12 sticle sună 6 st. duple	6.— cor.
cu instrucție,	24 " 12 " 8.60 "
spesele de	36 " 18 " 12.40 "
postă și ladă	48 " 24 " 16.— "
	60 " 30 " 20.— "

La Elsa-Fluidul se recomandă, ca cel mai bun mijloc laxativ **pilulele Rebarbara Elsa** de Feller. Cu totul nestrănicioșă. Efect sigur și iute. Nu produce dureri, face poftă de mâncare, ajută mistuirea, curățește stomacul. O legătură (6 tegule) cu instrucția 4 cor. franco. Nenumărate episoale de recunoșință.

**Gratis** primește tot la 12 sticle o etichetă de Elsa Fluid.

Adevăratul prav de insecte cu marca „Elsa.“ Acest prav omoră insectele strănicioșe de prin case, grădini, grăjduri, vîl cum is d. e. mușele, pureci, moliele, păduchi, stelnicele, furnicele etc.

Prin folosirea acestui prav să crește foarte mult și fiind efectul lui admirabil să recomandă cu totă căldura 1 tegulă 1 cor. dacă se comandă de odată cu Elsa-Fluid, la din contră singur costă 5 cor. franco.

Cine vrea să comande Elsa Fluidul de Feller și adevăratele Elsa Pilule de Feller se o facă acăsta în epistolă și să o adreseze corect la singurul fabricat:

St. D. FELLER V. JENÖ, farmacist în STUBICA, Centrale 82, cott. Zágráb.

Centrală 82. cott. Zágráb.

Că sunt foarte îndestulit cu Elsa-Fluid. Dacă o dovedesc deseori mele comande. Elsa Fluidul îl voi să avea tot de-a-una la casa mea.

MAUERER F. medic Fischerbrunn (Tirol.)

Femeia mea suferă de sete, nu o înfășură în stomac așa că trebuie să se prindă de ceva dacă voin să umble. Să iată că după ce s'a frecat de 5 ori cu Elsa-Fluidul D-Tale îs-a făcut mai bine. Durerea de cap la incetă. Copilul încă mi-a vindecat de-a horă. KOSAK GEORGE (Miskolc).

Gădui de Paști!

Gădui de Paști!

Gădui de Paști!

# Visuri trecute

de Alesandru Ciura, profesor.

Schițe și Nuvele.

Prețul 1 corónă.

## CÂNTECE Poesii lirice

de Emil Sabo profesor.

Prețul 1 corónă.

